ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ร่าง พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ....
.....

๑. สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๐ กำหนดให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ และมาตรา ๗๕ รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการทำงานอย่างเหมาะสมกับศักยภาพและวัยและให้มีงานทำ และพึงคุ้มครองผู้ใช้แรงงานให้ได้รับความปลอดภัยและมีสุขอนามัยที่ดีในการทำงาน ได้รับรายได้ สวัสดิการ การประกันสังคม และสิทธิประโยชน์อื่นที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพ และพึงจัดให้มีและส่งเสริมการออมเพื่อการดำรงชีพเมื่อพ้นวัยทำงาน และได้มอบอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารและคุ้มครองแรงงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำให้กระทรวงแรงงานตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งในอดีตที่ผ่านมารัฐบาลและกระทรวงแรงงานเน้นการดูแล “แรงงานในระบบ” แต่การแข่งขันอย่างรุนแรงภายใต้ระบบเศรษฐกิจเสรีนิยมใหม่ทำให้รูปแบบการดำเนินงานเศรษฐกิจมีการปรับตัว เกิดรูปแบบการจ้างแรงงานแบบใหม่ การเหมาช่วงจึงส่งผลให้แรงงานนอกระบบมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเกินครึ่งหนึ่งของกำลังแรงงานทั้งประเทศ ทั้งที่แรงงานนอกระบบ เป็นกำลังแรงงานกลุ่มใหญ่ของประเทศ เป็นผู้ที่มีส่วนสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ ความปลอดภัยในการทำงาน หลักประกันทางสังคม ตลอดจนการรวมกลุ่ม รวมตัว ในการจัดตั้งองค์กรเพื่อสร้างอำนาจต่อรองให้เกิดความเป็นธรรมในการทำงาน

๒. ความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมาย

ปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบไว้อย่างชัดเจน ทำให้แรงงานนอกระบบซึ่งเป็นกำลังแรงงานกลุ่มใหญ่ของประเทศและเป็นกำลังสำคัญที่มีส่วนสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ ความปลอดภัยในการทำงาน หลักประกันทางสังคม ตลอดจนการรวมกลุ่ม รวมตัว ในการจัดตั้งองค์กรเพื่อสร้างอำนาจต่อรองให้เกิดความเป็นธรรมในการทำงาน ดังนั้นเพื่อให้แรงงานนอกระบบ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. หลักการอันเป็นสาระสำคัญของกฎหมายที่จะตราขึ้น

โดยหลักการสำคัญ คือ การทำให้แรงงานนอกระบบเข้าถึงสิทธิพื้นฐานในการประกอบอาชีพ มีความปลอดภัยในการทำงาน มีหลักประกันทางสังคม มีการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นองค์กร ได้รับการส่งเสริม คุ้มครอง และพัฒนาสู่คุณภาพชีวิตที่ดี ดังนี้

๓.๑ มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบแห่งชาติ/คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ รวมทั้งให้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบจังหวัดขึ้นในสำนักงานแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด

๓.๒ สามารถออกประกาศกำหนดการส่งเสริมการมีงานทำ มาตรฐานอาชีพเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านอาชีพ และหลักเกณฑ์/มาตรการในการสร้างหลักประกันทางสังคมสำหรับแรงงานนอกระบบ

๓.๓ สามารถออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดมาตรฐานรายได้ขั้นต่ำ เวลาการทำงาน วันหยุด สภาพการทำงานอื่นๆ ตลอดจนมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน

๓.๔ แรงงานนอกระบบมีสิทธิยื่นขอขึ้นทะเบียนกับกระทรวงแรงงานเพื่อรับสิทธิประโยชน์ต่างๆ ตามกฎหมาย รวมทั้งสามารถรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มอาชีพ และองค์กรแรงงานนอกระบบ

๓.๕ มีกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน

๓.๖ มีการแต่งตั้งพนักงานตรวจแรงงานนอกระบบเพื่อตรวจคุ้มครองแรงงานนอกระบบให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๔. ทั้งนี้ ได้แนบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ พ.ศ. .... มาพร้อมนี้

แบบฟอร์มการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ....

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....

ชื่อหน่วยงาน/สถานประกอบการ/อาชีพ (โปรดระบุ).....

....

โทรศัพท์.....มือถือ.....โทรสาร.....

E-mail.....ID Line.....

๒. ความคิดเห็นต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ....

(ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ พ.ศ.	ความคิดเห็น
๑. ความคิดเห็นต่อชื่อร่าง “พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ....”	....
๒. ความคิดเห็นต่อระยะเวลาที่ร่างพระราชบัญญัตินี้จะให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา	....

(ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ พ.ศ.	ความคิดเห็น
๓. ความคิดเห็นต่อนิยามในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ พ.ศ. .... เช่น - แรงงานนอกระบบ หมายความว่า คนทำงานที่มีอายุตั้งแต่สิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งไม่ได้เป็นลูกจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน หรือไม่ได้เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ แห่งกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม รวมถึงผู้ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด แต่มิให้หมายความรวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐและของรัฐวิสาหกิจซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญหรือตามกฎหมาย - กลุ่มแรงงานนอกระบบ หมายความว่า แรงงานนอกระบบที่รวมกลุ่มกันตามลักษณะอาชีพและได้ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ฯลฯ	....
๔. ความคิดเห็นต่อ หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๕ - มาตรา ๗) เช่น การให้แรงงานนอกระบบมีสิทธิเข้าถึงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศสภาพ อายุ ฯลฯ การรวมกลุ่ม รวมตัวจัดตั้งองค์กรแรงงานนอกระบบ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสิทธิประโยชน์ ในการสร้างอำนาจต่อรอง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการจ้างงาน ฯลฯ	....
๕. ความคิดเห็นต่อ หมวด ๒ การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ (มาตรา ๘ - มาตรา ๑๘) เช่น - แรงงานนอกระบบมีสิทธิขอขึ้นทะเบียนที่สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน และที่สำนักงานแรงงานจังหวัดทุกแห่ง โดยแรงงานนอกระบบตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป สามารถขึ้นทะเบียนรวมกลุ่มแรงงานนอกระบบตามลักษณะอาชีพได้ และกลุ่มแรงงานนอกระบบตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไปมีสิทธิรวมตัวจัดตั้งองค์กรแรงงานนอกระบบ มีสิทธิในการเสนอชื่อผู้แทนเป็นคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบแห่งชาติ	....

(ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ พ.ศ.	ความคิดเห็น
- ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดสภาพการทำงานและความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ ซึ่งแตกต่างกันตามลักษณะอาชีพของแรงงานนอกระบบ - ให้อธิบดีกรมการจัดหางานมีอำนาจออกประกาศกำหนดการส่งเสริมการมีงานทำของแรงงานนอกระบบ - ให้อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การพัฒนาฝีมือแรงงานของแรงงานนอกระบบ - ให้เลขาธิการสำนักงานประกันสังคมมีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ และสนับสนุนการดำเนินการสร้างหลักประกันทางสังคมให้กับแรงงานนอกระบบ ฯลฯ	....
๖. ความคิดเห็นต่อ หมวด ๓ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (มาตรา ๑๙ – มาตรา ๓๐) เช่น - ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบแห่งชาติ (คนช.) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน (องค์ประกอบ ๓๗ คน) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี) - ให้มีคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน (องค์ประกอบ ๑๘ คน) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี) - ให้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบจังหวัดขึ้นในสำนักงานแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด และให้จัดสรรบุคลากรทำหน้าที่เป็นพนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ - ให้อาสาสมัครแรงงานทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยพนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ ฯลฯ	....

(ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ พ.ศ.	ความคิดเห็น
๗. ความคิดเห็นต่อ หมวด ๔ กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ (มาตรา ๓๑ – มาตรา ๔๒) เช่น - ให้จัดตั้งกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ ในสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน - เมื่อมีความพร้อม อาจประกาศกำหนดให้แรงงานนอกระบบจ่ายเงินค่าสมาชิกเข้ากองทุนเป็นรายปี ทั้งนี้ จะสามารถจัดเก็บได้ไม่เกินปีละ ๓๖๐ บาท (ประมาณวันละ ๑ บาท) - ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ มีปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธานกรรมการ กำกับดูแลการบริหารจัดการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ฯลฯ	....

(ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ พ.ศ.	ความคิดเห็น
- ให้พนักงานตรวจแรงงานนอกระบบมีหนังสือสอบถามหรือเรียกผู้ว่าจ้าง ผู้จ้างทำงาน ผู้ส่งมอบงาน เจ้าของสถานประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ส่งสิ่งของหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา - ให้พนักงานตรวจแรงงานนอกระบบแสดงบัตรประจำตัวต่อแรงงานนอกระบบ ผู้ว่าจ้าง ผู้จ้างทำงาน ผู้ส่งมอบงาน เจ้าของสถานประกอบการ - ในการตรวจสถานที่ทำงานของแรงงานนอกระบบ สำนักงานของผู้ว่าจ้างหรือผู้จ้างทำงาน หรือสถานประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับแรงงานนอกระบบ อาจจัดให้แพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ หรือผู้เชี่ยวชาญเข้าไปในสถานที่ดังกล่าวเพื่อให้ความคิดเห็น หรือช่วยเหลือแก่พนักงานตรวจแรงงานนอกระบบ ฯลฯ	....

(ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ พ.ศ.	ความคิดเห็น
หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานนอกระบบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ฯลฯ	....

๓. ความเห็นเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....